

Brüssel, 4. oktoober 2022
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0164 (COD)

12662/2/22
REV 2

ECOFIN 893
UEM 223
CODEC 1339
FIN 940
COH 85
AGRI 466
AGRIFIN 104
AGRISTR 64
FORETS 84
PECHE 340
CLIMA 459
ENV 903
CADREFIN 141

MÄRKUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Nõukogu

Teema: Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega muudetakse määrust (EL) 2021/241 riiklike taaste- ja vastupidavuskavade REPowerEU peatükkide osas ning määrust (EL) 2021/1060, määrust (EL) 2021/2115, direktiivi 2003/87/EÜ ja otsust (EL) 2015/1814
– Üldine lähenemisviis

Delegatsioonidele esitatakse lisas teine eesistujariigi muudetud kompromissettepanek üldise lähenemisviisi kohta, mis käsitleb komisjoni eespool nimetatud ettepanekut.

3. oktoober 2022

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**millega muudetakse määrust (EL) 2021/241 riiklike taaste- ja vastupidavuskavade
REPowerEU peatükkide osas ning määrust (EL) 2021/1060, määrust (EL) 2021/2115,
direktiivi 2003/87/EÜ ja otsust (EL) 2015/1814**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle **artikli 43 lõiget 2**, artikli 175 kolmandat lõiku, artikli 177 esimest lõiku, artikli 192 lõiget 1, artikli 194 lõiget 2 ja artikli 322 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,¹

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,²

võttes arvesse kontrollikoja arvamust,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

¹ ELT C , , lk .

² ELT C , , lk .

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/241 (millega luuakse taaste- ja vastupidavusraha)³ vastuvõtmisest saadik on liidu ühiskonda ja majandust märkimisväärselt mõjutanud enneolematud geopoliitilised sündmused ning nende vahetud ja kaudsed sotsiaal-majanduslikud tagajärjed. Selgemaks kui kunagi varem on eelkõige saanud see, et liidu energiapuudus on hädavajalik edukaks, kestlikuks ja kaasavaks taastumiseks COVID-19 kriisist, ning see on ka oluline tegur, mis aitab suurendada Euroopa majanduse vastupidavust.
- (2) Taaste- ja vastupidavusraha on sobiv vahend, mis aitab liidul uutele esilekerkivatele probleemidele reageerida, sest kestliku taastumise ning liidu vastupanuvõime ja energiapuuduse tugevdamise vahel on otsene seos ning rahastul on õiglasel ja kaasavas üleminekus kindel roll.
- (3) Euroopa riigipeade ja valitsusjuhtide 10.–11. märtsi 2022. aasta Versailles' deklaratsioonis kutsuti komisjoni esitama mai lõpuks ettepanek kava „REPowerEU“ kohta, et kaotada sõltuvus Venemaa fossiilkütuste impordist, ning seda üleskutset korrati Euroopa Ülemkogu 24.–25. märtsi 2022. aasta järeldustes. Sõltuvus tuleks kaotada aegsasti enne 2030. aastat ja seda tuleks teha kooskõlas ELi rohelise kokkuleppega ning Euroopa kliimamääruses 2030. ja 2050. aastaks sätestatud kliimaeesmärkidega. Määrust (EL) 2021/241 tuleks seega muuta, et parandada selle suutlikkust toetada reforme ja investeeringuid, mis on suunatud energiatarnete mitmekesistamisele, pidades eelkõige silmas fossiilkütuseid, ning mis aitavad seeläbi tugevdada liidu strateegilist autonoomiat ja avatud majandust. Samuti tuleks toetada reforme ja investeeringuid, mis suurendavad liikmesriikide majanduse energiatõhusust.
- (4) Et suurendada maksimumini nende strateegiate ja meetmete vastastikust täiendavust, järjepidevust ja sidusust, mida liit ja liikmesriigid rakendavad liidu energiavarustuse sõltumatuse ja kindluse edendamiseks, tuleks energiavaldkonna reformid ja investeeringud kindlaks määrata riiklikele taaste- ja vastupidavuskavadele lisatavas spetsiaalses REPowerEU peatükis.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusraha (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17).

- (5) Selleks et liit saaks võimalikult laialdaselt reageerida, tuleks kõigilt liikmesriikidelt, kes esitavad oma taaste- ja vastupidavuskava pärast käesoleva määruse jõustumist ning taotlevad määruse (EL) 2021/241 artikli 14, artikli 21a või artikli 21b kohast täiendavat rahastamist, nõuda, et nad lisaksid oma kavasse REPowerEU peatüki. Kooskõlas artikli 18 lõikega 3 ja REPowerEU peatükkide nõuetekohase ettevalmistuse tagamiseks võivad liikmesriigid esitada REPowerEU peatüki kavandi enne muudetud taaste- ja vastupidavuskava esitamist. [...]
- (6) REPowerEU peatükis peaksid sisalduma uued reformid ja investeeringud, mis aitavad kaasa REPowerEU eesmärkide saavutamisele – s.t need, mida juba vastu võetud nõukogu rakendusotsus ei hõlma. REPowerEU peatükki võib siiski lisada REPowerEU eesmärkide saavutamisele kaasa aitavad muid asjaomaseid meetmeid, kui asjassepuutuva liikmesriigi maksimaalse rahalise toetuse suhtes kohaldatakse allapoole ajakohastust.
- (6a) REPowerEU peatükki võib lisada juba vastu võetud nõukogu rakendusotsuses toodud meetmete laiendatud osa koos vastavate vahe-eesmärkide ja sihtidega. Sellise laiendamisega peaks kaasnema meetme ambitsioonitaseme sisuline parandamine, mis kajastub vastavate vahe-eesmärkide ja sihtide korralduses või tasemes, tuginedes samas meetmetele, mis sisalduvad juba vastu võetud nõukogu rakendusotsuses.**

- (6b) Liikmesriigid peaksid esitama peatüki ühtse tegevuskava *addendum*'i kujul. Lisaks tuleks kõnealuses peatükis esitada selgitus selle kohta, kuidas on peatükis toodud meetmed kooskõlas asjaomase liikmesriigi jõupingutustega REPowerEU eesmärkide saavutamiseks, võttes arvesse juba vastu võetud nõukogu rakendusotsuses käsitletud meetmeid [...].** Maagaasitaristu puhul peaksid REPowerEU peatükis sisalduvad investeeringud ja reformid, mille eesmärk on mitmekesistada tarneid ja vähendada neis Venemaa osakaalu, põhinema vajadustel, mille on nüüd oma hindamise kaudu kindlaks teinud ja heaks kiitnud varustuskindluse tagamise eesmärgil solidaarsuse vaimus loodud Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustik (ENTSOG), ning võtma arvesse tugevdatud valmisolekumeetmeid, mida on võetud uute geopolitiiliste ohtudega kohandamiseks. [...]
- (7) Määrusesse tuleks lisada asjakohane hindamiskriteerium, mille alusel saaks komisjon hinnata REPowerEU peatükis sisalduvaid reforme ja investeeringuid, veendumaks, et need on REPowerEU kavaga seotud konkreetsete eesmärkide saavutamiseks sobilikud. Selleks et komisjoni hinnang oleks positiivne, peab asjaomane taaste- ja vastupidavuskava saama uue hindamiskriteeriumi alusel hinde A.
- (8) Fossiilkütustest sõltuvuse vähendamiseks ei piisa ainult taristusse ja tehnoloogiasse tehtavatest investeeringutest. [...] Vahendeid **saab eraldada** ka inimeste ümber- ja täiendusõppeks, et varustada tööjõud roheliste kutseoskustega, **ning rohepöördega seotud uuenduslike lahenduste uurimiseks ja väljatöötamiseks**. See on kooskõlas Euroopa Sotsiaalfond+ eesmärgiga toetada liikmesriike tulevases töömaailmas hästi toime tuleva oskusliku ja vastupidava tööjõu kujundamisel. Seda arvestades peaksid tööjõu ümber- ja täiendusõppe meetmeid aitama toetada Euroopa Sotsiaalfond+-ist ümber paigutatavad vahendid. [...]
- (8a) Võttes arvesse praegust energiakriisi, kus kõrged energiahinnad süvendavad COVID-19 kriisi mõju, suurendades veelgi tarbijate finantskoormust, eeskätt madala sissetulekuga majapidamiste või haavatavas olukorras ettevõtete jaoks, võivad REPowerEU peatükid hõlmata ka meetmeid, mis aitavad struktuurselt tegeleda energiaostuvõimetuse olukordadega pikaajaliste investeeringute ja reformide kaudu. Selliste reformide ja investeeringutega tuleks tagada suurem rahaline toetus energiatõhususe kavades, puhta energia poliitikas ja kavades, mille eesmärk on vähendada energianõudlust nende majapidamiste ja ettevõtete puhul, kes kõrgete energiaarvete tõttu on sattunud raskesse olukorda. Liikmesriikide võetavates energianõudluse vähendamise meetmetes tuleks arvesse võtta põhimõtteid, mis on sätestatud nõukogu määrustes energianõudluse vähendamise meetmete kohta.**
- (9) Selle korra kohaldamine ei tohiks piirata kõiki muid määruse (EL) 2021/241 kohaseid õiguslikke nõudeid, kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti.

- (10) Taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatükk, peaks aitama tulemuslikult lahendada kõiki probleeme või suurt osa probleemidest, mis on kindlaks tehtud asjakohastes riigipõhistes soovitustes, sealhulgas 2022. aasta Euroopa poolaasta tsüklis vastu võetavates riigipõhistes soovitustes, milles osutatakse muu hulgas liikmesriikide konkreetsetele energiavaldkonna probleemidele.
- (11) Tõhusaks üleminekuks taastuenergiale ja energiasõltuvuse vähendamiseks on vaja teha märkimisväärsed digiinvesteeringuid. Määruse (EL) 2021/241 kohaselt peaksid liikmesriigid selgitama, kuidas aitavad taaste- ja vastupidavuskavas, sealhulgas REPowerEU peatükis sisalduvad meetmed eeldatavasti kaasa digipöördele või sellest tulenevate probleemide lahendamisele, ning kas nendega seotud summa aitab digitaliseerimismeetmetega seotud kulutuste jälgimise metoodika alusel kaasa digieesmärgi saavutamisele. Liidu ees seisvate energiavaldkonna probleemide enneolematut kiireloomulisust ja tähtsust silmas pidades ei tuleks REPowerEU peatükis sisalduvaid reforme ja investeeringuid määruses (EL) 2021/241 sätestatud digieesmärgi nõude kohaldamiseks ette nähtava kogueraldise arvutamisel siiski arvesse võtta.

[...]

- (13) Selleks et pandeemiast taastumise raames tehtavad investeeringud ja reformid viidaks ellu kestlikul viisil, on oluline kohaldada põhimõtet „ei kahjusta oluliselt“. Selle kohaldamist tuleks rahastust toetatavate reformide ja investeeringute suhtes jätkata, tehes vaid ühe sihipärase erandi energiajulgeolekuga seotud vahetute probleemide lahendamise tagamiseks. Põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ kohaldamist ei tuleks nõuda REPowerEU peatükis tarnete mitmekesistamise ja neis Venemaa osakaalu vähendamise seotud eesmärgi saavutamiseks ette nähtud reformide ja investeeringute suhtes, mille eesmärk on parandada energiataristut ja -rajatise, sealhulgas ladustamisrajatise, et rahuldada vahetuid nafta- ja gaasivarustuse vajadusi, ning seetõttu tuleks need sellisest hindamisest vabastada. Kui liikmesriigid sellest põhimõttest kõrvale kalduvad, peaksid nad tegema oma parima, et piirata asjaomaste meetmete kahjulikku kliima- ja keskkonnamõju. See sihipärane erand ei tohiks tõkestada üldiste edusammude tegemist 2050. aasta kliimanetraalsuse eesmärgi suunas.
- (14) Liikmesriikidele tuleks pakkuda täiendavaid stiimuleid laenude taotlemiseks, [...] et tagada kättesaadavate rahaliste vahendite kasutamine liikmesriikide poolt, järgides samas võrdse kohtlemise, solidaarsuse, proportsionaalsuse ja läbipaistvuse põhimõtteid. [...]. [...]. Sel eesmärgil peaksid liikmesriigid teatama komisjonile 45 päeva jooksul käesoleva määruse jõustumisest, kas nad kavatsevad laenu taotluse esitada või mitte [...]. Komisjon esitab põhjendamatu viivituse ülevaate liikmesriikide kavatsustest ning sellest, kuidas kavatakse olemasolevaid rahalisi vahendeid jaotada. See ei tohiks mingil juhul takistada liikmesriikidel taotleda laenu toetust kuni 31. augustini 2023 kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikliga 14.

- (15) Selleks et stimuleerida liikmesriike lisama REPowerEU peatükki võimalikult tulemusrikkaid reforme ja investeeringuid, tuleks lisaks ette näha uued sihtotstarbelised rahastamisallikad.
- (16) [...] Praegune majanduslik ja geopoliitiline olukord nõuab liidult siiski, et ta kasutaks kättesaadavaid vahendeid oma energiavarustuse kiireks mitmekesistamiseks ja fossiilkütustest sõltuvuse vähendamiseks enne 2030. aastat. Seda silmas pidades tuleks [...] Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/87/EÜ⁴ [...] võimaldada erandkorras [...] konverteerida osa [...] innovatsioonifondis hoitavatest lubatud heitkoguse ühikutest **ja liikmesriikidele enampakkumisele panemiseks jaotatud lubatud heitkoguste ühikutest** ning suunata tulud sellistesse reformidesse ja investeeringutesse, mis aitavad kaasa REPowerEU eesmärkide saavutamisele taaste- ja vastupidavusrahastu raamistikus. **Liikmesriikidele jaotatud lubatud heitkoguste ühikute enampakkumisele panemine peaks samuti toimuma võimalikult kiiresti.**
- (17) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2021/1060⁵ tuleks muuta, et anda võimalus paigutada **asjaomase liikmesriigi taotlusel** lisaks juba kehtivale 5 %-le ümberpaigutamise võimalusele REPowerEU eesmärkide saavutamiseks rahastusse ümber veel kuni 7,5 % jagatud eelarve täitmise alla kuuluvate, kõnealuse määrusega reguleeritavate programmide vahenditest. Selline võimalus on põhjendatud vajadusega saavutada REPowerEU eesmärgid, ning sellega antakse liikmesriikidele täiendav paindlikkus kõnealuste kiireloomuliste vajadustega tegelemiseks. Lisaks on võimalik rahastust vahendeid kiiresti välja maksta ja seega on rahastu eriti sobiv vahend kiireloomuliste energiavaldkonna meetmete rahastamiseks. Kirjeldatud ümberpaigutused peaksid olema põhjendatud suuremate finantsvajadustega, mis on seotud REPowerEU peatükis sisalduvate täiendavate reformide ja investeeringutega.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159).

- (18) Samuti tuleks muuta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2021/2115,⁶ võimaldamaks eraldada asjaomase liikmesriigi taotlusel kuni 12,5 % Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi vahenditest taaste- ja vastupidavusrahastu kaudu. Seda õigustab nende vahendite vastastikune täiendavus ja koostoime, pidades silmas eesmärgi vähendada sünteetiliste väetiste kasutamist või suurendada kestliku biometaaniga või taastuvenergia tootmist kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklis 39 sätestatud ühise põllumajanduspoliitika eesmärkidega. Vahendite eraldamine taaste- ja vastupidavusrahastu kaudu peaks kiirendama nende väljamaksmist põllumajandussektori toetusesaajatele, mis on energiavaldkonna eesmärkide saavutamise pakilisust arvestades ülioluline.

(18a) Samuti tuleks muuta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2021/1755, võimaldamaks paigutada asjaomase liikmesriigi taotlusel kogu talle Brexitiga kohanemise reservi vahenditest tehtud esialgne eraldis või osa sellest ümber taaste- ja vastupidavusrahastusse. COVID-19 kriis, mida võimendas oht liidu energiajulgeolekule, on süvendanud Ühendkuningriigi liidust väljaastumise negatiivseid tagajärgi liikmesriikides, sealhulgas nende piirkondades ja kohalikes kogukondades, ning sektorites, eeskätt nendes, mida väljaastumine on kõige rängemini mõjutanud. Brexitiga kohanemise reservist rahastatavatel meetmetel ning taaste- ja vastupidavusrahastust rahastatavatel reformidel ja investeeringutel võivad olla sarnased eesmärgid ja sisu. Nii reservi kui ka rahastu lõppeesmärk on leevendada majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse negatiivset mõju. Rahastu kohaste reformide ja investeeringute peamine eesmärk on küll pandeemia majanduslike tagajärgedega tegelemine, kuid selles kontekstis võiks nendega kaasa aidata ka ettenägematute ja kahjulike tagajärgedega võitlemisele liikmesriikides ja sektorites, mida Brexit on kõige rängemini mõjutanud. Nii reservi kui rahastu kulukohustuste ja maksete assigneeringud ei arvestata eelarves mitmeaastase finantsraamistiku kulude ülemmäärade sisse. Selle stsenaariumi kohaselt ja pidades silmas hiljutisemate geopoliitiliste suundumuste põhjustatud häireid ülemaailmsel energiaturul, on asjakohane võimaldada liikmesriikidele paindlikkust, lubades ümberpaigutusi reservist rahastusse, millega saab püüelda nii reservi kui ka rahastu eesmärkide poole ning saavutada lõppkokkuvõttes majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2115, millega kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavade (ÜPP strateegiakavad) toetamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013 (ELT L 435, 6.12.2021, lk 1).

- (19) REPowerEU raames tehakse taaste- ja vastupidavusrahastu reeglite kohaselt väljamakseid kuni 2026. aasta lõpuni. Jagatud eelarve täitmise alla kuuluvatest fondidest ümber paigutatud vahendite maksed sõltuvad ELi aastaelarves heaks kiidetud rahaliste vahendite kättesaadavusest.
- (20) Kava raames esitatud taotlus REPowerEU meetmete rakendamiseks vajalike sihtotstarbeliste vahendite, sealhulgas **saastekvootide enampakkumiste [...]** eraldiste, määрусega (EL) 2021/1060 reguleeritavatest fondidest ümber paigutatavate vahendite ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi eraldiste saamiseks peaks olema põhjendatud suurema finantsvajadusega, mis on seotud REPowerEU peatükis sisalduvate [...] reformide ja investeeringutega.
- (20a) Tagamaks, et rahalist toetust antakse praegusele energiakriisile paremini reageerimiseks võimalikult kiiresti, kui liikmesriik esitab muudetud taaste- ja vastupidavuskavas koos REPowerEU peatükiga asjakohase taotluse, võib liikmesriigi REPowerEU peatüki meetmete rahastamiseks vajaliku lisasumma maksta eelmaksena ja kättesaadavate vahendite olemasolul võimaluse korral kahe kuu jooksul pärast seda, kui komisjon on võtnud määruse (EL) 2021/241 artiklis 23 osutatud juriidilise kohustuse.**
- (20b) Selleks et järgida mitmeaastase finantsraamistiku maksete ülemmäärasid, tuleks kehtestada ülempiir maksetele, mis vastavad määruse (EL) 2021/1060 ja määruse (EL) 2021/2115 sätete kohaselt ümber paigutatud eelmaksetele.**
- (21) Määruse (EL) 2021/241 kohaselt peaks komisjon jälgima REPowerEU peatükis kirjeldatud reformide ja investeeringute rakendamist ja nende panust REPowerEU eesmärkide saavutamisse.
- (22) Hiljutised geopoliitilised sündmused on mõjutanud energia- ja ehitusmaterjalide hindu ning põhjustanud ka puudujääke üleilmsetes tarneahelates. Sellised suundumused võivad vahetult mõjutada suutlikkust teha mõnda taaste- ja vastupidavuskavades sisalduvat investeeringut. Juhul kui liikmesriigid suudavad tõendada, et need suundumused ei võimalda mõnda konkreetset vahe-eesmärki või sihti enam kas täielikult või osaliselt saavutada, võivad nad tugineda objektiivsetele asjaoludele artikli 21 tähenduses. Reformide läbivaatamisel selliseid suundumusi objektiivsete asjaoludena käsitada ei saa, sest reformid ei sõltu üldiselt kuludest. Lisaks ei tohiks ükski muutmistaotlus kahjustada taaste- ja vastupidavuskavade üldist rakendamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) 2021/241 muudetakse järgmiselt.

(1) Artikli 4 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Vastavalt käesoleva määruse artiklis 3 nimetatud kuuete sambale ning nende loodavale sidususele ja koostoimele ning COVID-19 kriisi raames on rahastu üldeesmärk edendada liidu majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, suurendades liikmesriikide vastupidavust, kriisile valmisolekut, kohanemisvõimet ja majanduse kasvupotentsiaali, leevendades selle kriisi sotsiaal- ja majandusmõju, eelkõige naistele, aidates kaasa Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisele, toetades rohepööret ning aidates kaasa määruse (EL) 2018/1999 artikli 2 punktis 11 2030. aastaks kehtestatud liidu kliimaalaste eesmärkide saavutamisele, [...] 2050. aastaks kehtestatud liidu kliimaneutraalsuse eesmärgi täitmisele ning digipöördele, **suurendades fossiilkütustest sõltuvuse vähendamise ja energiavarustuse liidu tasandil mitmekesistamise kaudu (edaspidi „REPowerEU eesmärgid“) liidu energiasüsteemi vastupanuvõimet**, aidates seeläbi kaasa ülespoole suunatud majanduslikule ja sotsiaalsele lähenemisele, liidu majanduse kestliku kasvu ja lõimimise taastamisele ja edendamisele ning uute kvaliteetsete töökohtade loomisele ning liidu strateegilisele autonoomsusele kõrvuti avatud majandusega ning luues Euroopa lisaväärtust.“

(2) Artiklit 14 muudetakse järgmiselt:

a) lõikesse 3 lisatakse punkti b järele järgmine punkt:

„ba) asjakohasel juhul reformid ja investeeringud kooskõlas artikliga 21c [...]“;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Liikmesriigi taaste- ja vastupidavuskavale ettenähtud laenutoetus ei tohi olla suurem kui vajaduse korral läbivaadatud taaste- ja vastupidavuskava kogukulu ja artiklis 11 osutatud maksimaalse rahalise toetuse, **sealhulgas asjakohasel juhul artiklis 21a osutatud tulu ning asjakohasel juhul ka jagatud eelarve täitmise alla kuuluvate programmide (millega toetatakse artiklis 21b osutatud REPowerEU eesmäärke) vahendite vahe.**“;

c) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Erandina lõikest 5 võib laenutoetuse summat vahendite olemasolu korral erandlikel asjaoludel suurendada, võttes võrdse kohtlemise, solidaarsuse, proportsionaalsuse ja läbipaistvuse põhimõtteid kohaldades arvesse taotleva liikmesriigi vajadusi ning teiste liikmesriikide juba esitatud või plaanis olevaid laenutoetuse taotlusi. Nende põhimõtete kohaldamise hõlbustamiseks teatavad liikmesriigid komisjonile 45 päeva jooksul pärast [käesoleva muutmismääruse jõustumist], kas nad kavatsevad taotleda laenutoetust yõi mitte. See ei mõjuta liikmesriikide võimet taotleda laenutoetust kuni 31. augustini 2023. Komisjon esitab põhjendamatu viivitusega ülevaate liikmesriikide kavatsustest ning sellest, kuidas kavatsetakse olemasolevaid rahalisi vahendeid jaotada.“

(3) [...]

[...]

(4) Artikli 19 lõikesse 3 lisatakse järgmine punkt:

„da) kas artiklis 21c [...] osutatud reformid ja investeeringud aitavad tõhusalt kaasa liidu energiavarustuse mitmekesistamisele või fossiilkütustest sõltuvuse vähendamisele enne 2030. aastat.“

(5) Artikli 23 lõike 1 sõnastust muudetakse järgmiselt:

„Kui nõukogu on artikli 20 lõikes 1 osutatud rakendusotsuse vastu võtnud, sõlmib komisjon liikmesriigiga lepingu, millega võetakse finantsmääruse tähenduses individuaalne juriidiline kohustus. Liikmesriigi juriidiline kohustus ei ole suurem kui artikli 11 lõike 1 punktis a osutatud rahaline toetus 2021. ja 2022. aastaks, artikli 11 lõikes 2 osutatud ajakohastatud rahaline toetus 2023. aastaks ning artikli 21a lõike 2 alusel arvutatud summa kokku.“

(6) III peatüki järele lisatakse järgmine peatükk:

„IIIa PEATÜKK

REPowerEU

Artikkel 21a

Uus tulu

- 1) **Kooskõlas** direktiivi 2003/87/EÜ artikliga 10e tehakse käesoleva määruse alusel **rahastust antava täiendava tagastamatu rahalise toetusena** rakendamiseks kättesaadavaks 20 000 000 000 eurot jooksevhindades, et suurendada fossiilkütustest sõltuvuse vähendamise ja energiavarustuse liidu tasandil mitmekesistamise kaudu liidu energiasüsteemi vastupanuvõimet. See summa tehakse kättesaadavaks sihtotstarbelise välistuluna finantsmääruse artikli 21 lõike 5 tähenduses.
- 2) Iga liikmesriigi osa lõikes 1 osutatud vahenditest arvutatakse [...] kindlaks määratud näitajate alusel, mis on sätestatud [...] **IVa lisas** esitatud meetodi raames [...].
- 3) Lõikes 1 osutatud summa eraldatakse ainult artiklis 21c osutatud meetmete jaoks. **See võib hõlmata ka käesoleva määruse artikli 6 lõikes 2 osutatud kulusid.**
- 4) Lõikes 1 osutatud summat hõlmavad kulukohustuste assigneeringud tehakse alates [käesoleva muutmismääruse jõustumise kuupäevast] automaatselt kättesaadavaks ulatuses, mis vastab maksimaalselt kõnealuses lõikes osutatud summade suurusele.

- 5) Iga liikmesriik võib esitada komisjonile taotluse eraldada talle summa, mis ei ületa tema osa suurus, lisades oma kavasse artiklis 21c kirjeldatud reformid ja investeeringud ning nende hinnangulised kulud.
- 6) Nõukogu rakendusotsuses, mis võetakse vastu komisjoni ettepaneku põhjal vastavalt artikli 20 lõikele 1, sätestatakse direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10e lõikes 1 osutatud tulu summa, mis eraldatakse liikmesriigile lõike 2 kohaldamise järel ja mis makstakse käesoleva määruse artikli 24 kohaselt kättesaadavate vahendite olemasolu korral välja osamaksetena, kui liikmesriik on rahuldavalt saavutanud artiklis 21c [...] osutatud meetmete rakendamiseks kindlaks määratud vaheeesmärgid ja sihid.

Artikkel 21b

Jagatud eelarve täitmise alla kuuluvate programmide vahendid, millega toetatakse REPowerEU eesmäärke

- 1) Jagatud eelarve täitmise raames liikmesriikidele eraldatud vahendeid võib nende taotluse korral paigutada rahastusse ümber või rahastule eraldada vastavalt määruse (EL) 2021/1060 artiklis 26a [...] määruse (EL) 2021/2115 artiklis 81a ning määruse (EL) 2021/1755 artiklis 4a sätestatud tingimustele. Neid vahendeid kasutatakse üksnes asjaomase liikmesriigi huvides.
 - a) Vahendeid võib määruse (EL) 2021/1060 artikli 26a alusel ümber paigutada selleks, et toetada käesoleva määruse artiklis 21c osutatud meetmeid, eeldusel et liikmesriik on juba taotlenud vahendite ümberpaigutamist konkreetsest fondist kuni 5 % ülemmäärani kooskõlas artikli 26 lõike 1 esimese ja teise lõiguga.
 - b) Määruse (EL) 2021/2115 artikli 81a alusel eraldatavate vahenditega toetatakse käesoleva määruse artikli 21c lõike 1b punktis b osutatud meetmeid põllumajandustootjate või põllumajandustootjate rühmade huvides põllumajandusettevõtetesse tehtavate investeeringute toetamiseks, eelkõige selleks, et aidata vähendada sünteetiliste väetiste kasutamist, hoogustada taastuvenergia ja kestliku biometaanitootmist ja suurendada energiatõhusust.
- ba) Vahendeid võib määruse (EL) 2021/1755 artikli 4a kohaselt ümber paigutada käesoleva määruse artiklis 21c osutatud meetmete toetamiseks.**

- 2) Maksed tehakse vastavalt käesoleva määruse artiklile 24 ja kättesaadavate vahendite olemasolu korral.
- 3) Komisjon haldab neid vahendeid otseselt kooskõlas finantsmääruse artikli 62 lõike 1 esimese lõigu punktiga a.

Artikkel 21c

Taaste- ja vastupidavuskavadesse lisatav REPowerEU peatükk

- 1) **Kõik** taaste- ja vastupidavuskavad, mis esitatakse komisjonile pärast [käesoleva muutmismääruse jõustumist], **mille puhul on nõutud käesoleva määruse artikli 14, artikli 21a või artikli 21b kohane täiendavate rahaliste vahendite kasutamine**, peavad sisaldama REPowerEU peatükki. REPowerEU peatükis esitatakse ülevaade sellistest **rahastust rahastatavatest** reformidest ja investeeringutest koos vastavate vahe-eesmärkide ja sihtidega, millele ei ole osutatud **[...] juba vastu võetud nõukogu rakendusotsuses, välja arvatud juhul, kui tegemist on laiendatud meetmetega**.
- 1a) **Erandina lõikest 1 võib REPowerEU peatükki lisada REPowerEU eesmärkide saavutamisele kaasa aitavad asjaomased meetmed, millele on osutatud juba vastu võetud nõukogu rakendusotsuses asjaomase liikmesriigi kohta, kui asjaomase liikmesriigi maksimaalse rahalise toetuse suhtes kohaldatakse vähendamist kooskõlas artikli 11 lõikega 2.**
- 1b) **REPowerEU peatükis toodud reformide ja investeeringute** eesmärk on aidata REPowerEU eesmärkide saavutamisele kaasa **vähemalt ühel järgmisel viisil**:
 - a) energiataristu ja -rajatiste parandamine, et rahuldada vahetuid nafta- ja gaasivarustuse vajadusi, eelkõige selleks, et võimaldada tarneallikate mitmekesistamist liidu kui terviku huvides;
 - b) hoonete **ja elutähtsa energiataristu** energiatõhususe parandamine, **[...] majanduse** CO₂ heite vähendamine, kestliku biometaaniga ja taastuvallikatest toodetud või saastevaba vesiniku tootmise ja kasutuse hoogustamine ning taastuenergia osakaalu suurendamine;

- c) riigisisese ja piiriülese energiaülekande **ja -jaotuse** kitsaskohtade kaotamine ning heiteta transpordi ja selle taristu, sealhulgas raudteede toetamine;
- d) punktides a, b ja c osutatud eesmärkide toetamine töötajate kiirema ümberkvalifitseerimise ja neile roheliste kutseoskuste andmise ning rohepöördega seotud oluliste materjalide ja olulise tehnoloogia väärtusahelate edendamise kaudu; **[...]**

da) tegelemine energiaostuvõimetusega ning stiimulite loomine energianõudluse vähendamiseks.

- 2) REPowerEU peatükk peab samuti sisaldama

[...] [...] [...] selgitust selle kohta, kuidas on REPowerEU peatükis toodud meetmed kooskõlas asjaomase liikmesriigi jõupingutustega REPowerEU eesmärkide saavutamiseks, võttes arvesse juba vastu võetud nõukogu rakendusotsuses käsitletud meetmeid.

- 3) **[...]** REPowerEU peatükis sisalduvate reformide ja investeeringute hinnangulisi kulusid ei võeta kava kogueraldise arvutamisel vastavalt artikli 18 lõike 4 punktile f ja artikli 19 lõike 3 punktile f arvesse.
- 4) Erandina artikli 5 lõikest 2, artikli 17 lõikest 4, artikli 18 lõike 4 punktist d ja artikli 19 lõike 3 punktist d ei kohaldata põhimõtet „ei kahjusta oluliselt“ **siis, kui asjaomane liikmesriik esitab komisjonile põhjenduse**, määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses selliste reformide ja investeeringute suhtes, mis aitavad eeldatavasti kaasa käesoleva artikli lõike 1b punkti a kohaste REPowerEU eesmärkide saavutamisele.
- 5) Kui ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse käesoleva määruse sätteid REPowerEU peatüki reformide ja investeeringute suhtes *mutatis mutandis*.

Artikkel 21ca

REPowerEU eelmaksed

- 1) REPowerEU peatükki sisaldav taaste- ja vastupidavuskavaga võib esitada ka eelmakse taotluse. Eeldusel, et nõukogu võtab 31. detsembriks 2023 vastu artikli 20 lõikes 1 ja artikli 21 lõikes 2 osutatud rakendusotsuse, teeb komisjon eelmakse summas, mis on kuni 15 % lisasummast, mida on taotletud tema REPowerEU peatüki rahastamiseks artiklite 12, 14, 21a ja 21b kohaselt.
- 2) Eelmaksete kogusumma vahendite puhul, mis paigutatakse ümber määruses (EL) 2021/1060 ja määruses (EL) 2021/2115 sätestatud tingimustel, ei või olla suurem kui 1 miljard eurot.
- 3) Erandina finantsmääruse artikli 116 lõikest 1 teeb komisjon vastava makse võimaluse korral kahe kuu jooksul pärast seda, kui ta on võtnud artiklis 23 osutatud juriidilise kohustuse, kui selleks on olemas vahendid.
- 4) Lõikes 2 osutatud vahendite eelmaksed tehakse siis, kui kõik liikmesriigid on teatanud, kas nad kavatsevad taotleda selliste vahendite eelmaksete tegemist, ning vajaduse korral proportsionaalsuse alusel, et järgida ülempiiri, milleks on 1 miljardit euro.
- 5) Lõike 1 kohase eelmaksete tegemise korral korrigeeritakse vastavalt artikli 20 lõike 5 punktis a või h osutatud makstavat rahalist toetust ja, kui see on asjakohane, laenu, proportsionaalselt.

Artikkel 21d

REPowerEU peatüki rakendamise järelevalve

- 1) **Kooskõlas artikliga 29 jälgib komisjon** [...] REPowerEU peatükis kirjeldatud meetmete rakendamist ja nende panust REPowerEU eesmärkide saavutamisse, **kasutades taaste- ja vastupidavusrahastu kontekstis juba olemasolevaid järelevalvevahendeid.**
 - 2) Komisjon esitab oma artikli 31 kohases aastaaruandes Euroopa Parlamendile ja nõukogule teabe REPowerEU peatüki rakendamisel tehtud edusammude kohta.“
- (7) V lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse I lisale.
- (7a) Pärast IV lisa lisatakse IVa lisa kooskõlas käesoleva määruse Ia lisaga.**

Artikkel 2

Määrust (EL) 2021/1060 muudetakse järgmiselt.

(1) Artikli 11 lõikesse 1 lisatakse järgmine element:

„e) asjakohasel juhul rahaliste vahendite jaotus piirkonnakategooriate kaupa, mis on sätestatud vastavalt artikli 108 lõikele 2, ning artiklite 26, **26a** ja 111 kohaselt ümberpaigutatavate eraldiste summad, sealhulgas selliste ümberpaigutuste põhjendus;“.

(2) Artikli 22 lõike 3 punkti g lisatakse järgmine element:

„i) tabelit, kus täpsustatakse kõik rahalised eraldised fondide ja, kui see on asjakohane, piirkonnakategooriate kaupa kogu programmitöö perioodiks ja aastate kaupa, sealhulgas kõik artikli 26, **26a** või 27 kohaselt ümber paigutatud summad;“.

(3) Artikli 26 lõike 1 esimese lõigu lõppu lisatakse järgmine tekst:

„Kui partnerlusleping on heaks kiidetud ja üht või mitut programmi ei ole veel vastu võetud, võib taotleda ümberpaigutamist taaste- ja vastupidavusrahasse kooskõlas määrusega (EL) 2021/241, teatades artikli 11 lõike 1 punktides c, e ja h osutatud teabe läbivaatamisest kooskõlas artikli 69 lõikega 9.“

(4) Artikli 26 lõikesse 1 lisatakse järgmised [...] lõigud:

„2. Erandina artikli 40 lõike 2 punktist d ja eelmisest lõigust konsulteeritakse seirekomisjoniga programmi muutmise küsimuses, kui selline muudatus piirdub rangelt sellega, mis on vajalik vahendite ümberpaigutamiseks taaste- ja vastupidavusrahasse.

[...] 3. Kui partnerlusleping on heaks kiidetud ja ümberpaigutamist taotletakse osana programmist, ei võeta sellest tulenevat vasturääkivust arvesse programmi hindamisel vastavalt artikli 23 lõikele 1.“

(4a) Artikli 26 lõike 5 lõppu lisatakse järgmine lause:

„Taaste- ja vastupidavusrahasse ümberpaigutamiste puhul võib jooksvate kalendriaastate vahendid ümber paigutada siis, kui sellise ümberpaigutuse taotlus esitatakse enne kõnealuse aasta 1. novembrit.“

(4b) Artikli 26 lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Õiglase Ülemineku Fondi vahendeid, sealhulgas Euroopa Regionaalarengu Fondist ja Euroopa Sotsiaalfond+-ist artikli 27 kohaselt ümber paigutatud mistahes vahendeid ei saa ümber paigutada teistesse fondidesse ega vahenditesse käesoleva artikli lõigete 1–5 kohaselt, välja arvatud taaste- ja vastupidavusrahasu puhul.“

(5) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 26a

Ümberpaigutamine taaste- ja vastupidavusrahasse

- 1) Liikmesriigid, kes esitavad komisjonile kooskõlas määrusega (EL) 2021/241 taaste- ja vastupidavuskava, mis sisaldab REPowerEU peatükki, võivad taotleda kuni 7,5 % ümberpaigutamist iga fondi esialgsest riiklikust eraldisest taaste- ja vastupidavusrahasse, tingimusel et liikmesriik on juba taotlenud ümberpaigutusi sellest konkreetsest fondist kuni 5 % ülemmäära ulatuses kooskõlas artikli 26 lõike 1 esimese ja teise lõiguga. Ümberpaigutamise taotlus esitatakse kas partnerluslepingus, sealhulgas artikli 11 lõike 1 punktides c, e ja h osutatud teabe läbivaatamise teates vastavalt artikli 69 lõikele 9, või programmi muutmise taotluses. Kui ümberpaigutamise taotlus käsitleb programmi muutmist, võib ümber paigutada üksnes **[...] jooksvate kalendriaastate vahendeid, kui sellise ümberpaigutuse taotlus esitatakse enne kõnealuse aasta 1. novembrit.** Sellised ümberpaigutamised lisanduvad käesoleva määruse artiklis 26 ette nähtud vahendite ümberpaigutamise võimalusele.
- 2) Ümberpaigutatud vahendeid rakendatakse kooskõlas määruse (EL) 2021/241 sätetega ja kasutatakse asjaomase liikmesriigi huvides.

- 3) Kui partnerlusleping on heaks kiidetud ja ümberpaigutamist taotletakse enne ühe või mitme programmi heakskiitmist, ei võeta sellest tulenevat partnerluslepingu ja programmi vahelist vasturääkivust arvesse programmi hindamisel vastavalt artikli 23 lõikele 1. Sellistel juhtudel esitab asjaomane liikmesriik artikli 11 lõike 1 punktides c, e ja h osutatud teabe läbivaatamise teate, mis kujutab endast ümberpaigutamise taotlust käesoleva artikli tähenduses.
- 4) Kui programmi on vaja muuta käesolevas artiklis sätestatud ümberpaigutuste eesmärgil, võtab komisjon erandina artikli 24 lõigetest 2 ja 4 muudatuse, mis käsitleb vahendite ümberpaigutamist ja sellest tulenevalt programmis tehtavaid korrekture, vastu või lükkab selle tagasi ühe kuu jooksul pärast seda, kui liikmesriik on programmi esitanud. Erandina artikli 40 lõike 2 punktist d konsulteeritakse programmi muutmise küsimuses seirekomisjoniga. Programmi muutmise taotlustes esitatakse igal aastal ümber paigutatav kogusumma fondide ja piirkonnakategooriate kaupa, kui see on asjakohane.
- 5) **[...] Vastavalt artikli 26 lõikele 6 võib määruse (EL) 2020/2094 kohaselt kooskõlas määruse (EL) 2021/1056 artikliga 4 eraldatud Õiglase Ülemineku Fondi vahendeid ümber paigutada taaste- ja vastupidavusrahastusse vastavalt sellele artiklile.**
- 6) Kui komisjon ei ole võtnud juriidilist kohustust vahendite puhul, mis on ümber paigutatud vastavalt lõikele 1, võib vastavad kulukohustustega sidumata vahendid paigutada vastavalt artikli 26 lõigetele 7, 8 ja 9 tagasi fondi, millest need algselt ümber paigutati ja ühele või mitmele programmile eraldati.“
- (6) II ja V lisa muudetakse kooskõlas käesoleva määruse II lisaga.

Artikkel 3

Määrust (EL) 2021/2115 muudetakse järgmiselt.

- (1) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 81a

Taaste- ja vastupidavusrahastu kaudu eraldatud EAFRD toetuste kasutamine

- 1) Liikmesriigid, kes esitavad komisjonile kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/241 taaste- ja vastupidavuskava, mis sisaldab REPowerEU peatükki, võivad artiklis 118 osutatud ÜPP strateegiakava ettepanekus või artiklis 119 osutatud ÜPP strateegiakava muutmise taotluses eraldada kuni 12,5 % oma [...] EAFRD eraldisest taaste- ja vastupidavusrahastule, **sealhulgas artikli 103 kohaselt EAFRD-sse ümber paigutatud summa.**
- 2) Liikmesriigid määravad kindlaks igal aastal eraldatava kogusumma. ÜPP strateegiakava muutmise taotluse [...] **puhul võib jooksvate kalendriaastate vahendid eraldada siis, kui sellise eraldamise taotlus esitatakse enne kõnealuse aasta 1. novembrit.**
- 3) Kui ÜPP strateegiakava tuleb käesolevas artiklis sätestatud ümberpaigutamise eesmärgil muuta, võtab komisjon erandina artikli 119 lõikest 6 vastu või lükkab tagasi muudatuse, mis sisaldab eraldist ja sellest tulenevaid ÜPP strateegiakava korrekture, ühe kuu jooksul pärast kuupäeva, mil liikmesriik on taotluse esitanud. Muudatust ei arvestata artikli 119 lõikes 7 sätestatud muutmistaotluste maksimumarvu hulka.

- 4) Liikmesriigid võivad kavandatud ÜPP strateegiakavad käesolevas artiklis sätestatud eraldamise eesmärgil läbi vaadata igal ajal enne seda, kui komisjoni need heaks kiidab.
- 5) Lõike 1 kohaselt taaste- ja vastupidavusraha kaudu tehtud EAFRD eraldis kaasatakse täielikult:
 - a) artikli 93 lõikes 1 osutatud minimaalse rahaeraldise arvutamisse ning artikli 93 lõike 3 kohaldamisel käsitatakse seda artikli 93 lõikes 2 osutatud sekkumisena. 100 % eraldatud kuludest võetakse arvesse artikli 93 lõikes 2 osutatud arvutamisel;
 - b) artikli 97 lõikes 2 määratletud ökokavade minimaalse rahaeraldise vähendamise arvutamisse ning artikli 97 lõike 3 kohaldamisel käsitatakse seda sekkumisena vastavalt artiklitele 70, 72, 73 ja 74.
- 6) Kui komisjon ei ole võtnud juriidilist kohustust lõike 1 kohaselt eraldatud vahendite suhtes, võib vastavad kulukohustustega sidumata vahendid EAFRDsse tagasi kanda.
 - a) Selleks esitab liikmesriik kooskõlas artikliga 119 taotluse ÜPP strateegiakava muutmiseks hiljemalt neli kuud enne finantsmääruse artikli 114 lõike 2 esimeses lõigus sätestatud kulukohustuste tähtaega. Sellist muudatust ei arvestata artikli 119 lõikes 7 sätestatud muutmistaotluste maksimumarvu hulka.
 - b) EAFRDsse tagasi paigutatud vahendeid rakendatakse kooskõlas käesolevas määruses sätestatud õigusnormidega alates programmi muutmise taotluse esitamise kuupäevast vastavalt punktile a.
 - c) Vahendite puhul, mis kantakse käesoleva artikli lõike 6 kohaselt tagasi EAFRDsse, algab määruse (EL) 2021/2116 artikli 34 lõikes 1 määratletud kulukohustustest vabastamise tähtaeg aastal, mil vastavad eelarvelised kulukohustused võetakse.“

(2) Artikli 112 lõike 2 punkt d asendatakse järgmisega:

„d) asjakohasel juhul liikmesriikide eraldised, mis paigutatakse EAFRDst ümber programmist „InvestEU“ või taaste- ja vastupidavusrahaantavaks toetuseks kooskõlas vastavalt käesoleva määruse artikliga 81 või artikliga 81a, või määruse (EL) 2021/783 või määruse (EL) 2021/817 kohasteks toetusteks kooskõlas käesoleva määruse artikliga 99;“.

Artikkel 3a

Määrust (EL) 2021/1755 muudetakse järgmiselt.

(1) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 4a

Ümberpaigutamine taaste- ja vastupidavusrahaantavusse

- 1) Liikmesriigid võivad 1. märtsiks 2023 esitada komisjonile põhjendatud taotluse paigutada taaste- ja vastupidavusrahaantavusse ümber artikli 4 lõikes 5 osutatud rakendusaktis sätestatud esialgse eraldise summad või osa neist. Kui ümberpaigutuse taotlus kiidetakse heaks, muudab komisjon artikli 4 lõikes 5 osutatud rakendusakti, et kajastada ümberpaigutuste tagajärjel kohandatud summasid.**
- 2) Kui ümberpaigutused mõjutavad eelmaksetena juba tasutud või tasumisele kuuluvaid osamakseid, muudab komisjon vastavalt artikli 9 lõikes 1 osutatud rakendusakti asjaomase liikmesriigi osas. Asjakohastel juhtudel nõuab komisjon kooskõlas finantsmäärusega sellele liikmesriigile makstud 2021. ja 2022. aasta osamaksed või osa nendest sisse. Sel juhul paigutatakse sissenõutud summad ümber taaste- ja vastupidavusrahaantavusse üksnes asjaomase liikmesriigi heaks.**

- 3) Kui liikmesriik otsustab kogu oma esialgse eraldise või osa sellest ümber paigutada taaste- ja vastupidavusrahastusse kooskõlas selle artikliga, vähendatakse proportsionaalselt artikli 4 lõike 4 esimeses lõigus osutatud eesmärgil kasutatavaid summasid.
- 4) Kui liikmesriik otsustab kogu oma esialgse eraldise ümber paigutada taaste- ja vastupidavusrahastusse, ei kohaldata artikli 10 lõiget 1. Artikli 10 lõiget 2 ei kohaldata taaste- ja vastupidavusrahastusse ümber paigutatud summade suhtes.“

Artikkel 4

[...] Direktiivi 2003/87/EÜ lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 10e

Taaste- ja vastupidavusrahastu

- 1) Kuni 31. detsembrini 2026 müüakse [...] käesoleva artikli lõigete 1a ja 1b kohaselt enampakkumisel müüdavaid heitkoguse ühikuid enampakkumisel seni, kuni sellisest enampakkumisest saadud kogutulu on jõudnud 20 miljardi euron. See tulu tehakse kättesaadavaks määrusega (EL) 2021/241 loodud taaste- ja vastupidavusrahastule ning seda rakendatakse kooskõlas kõnealuse määruse sätetega.
- 1a) Erandina artikli 10a lõikest 8 müüakse kuni 31. detsembrini 2026 osa kõnealuses lõikes osutatud heitkoguse ühikud enampakkumisel eesmärgiga toetada määruse (EL) 2021/241 artikli 21c eesmäärke, kuni sellisest enampakkumisest saadud tulu on jõudnud 15 000 000 000 euron.
- 1b) Kuni 31. detsembrini 2026 müüakse teatud osa lubatud heitkogustest, mille liikmesriigid oleksid [...] artikli 10 lõike 2 alusel pannud muidu enampakkumisele 1. jaanuarist 2027 kuni 31. detsembrini 2030, enampakkumisel eesmärgiga toetada määruse (EL) 2021/241 artikli 21c eesmäärke, kuni sellisest enampakkumisest saadud tulu on jõudnud 5 000 000 000 euron. Reeglina pannakse need lubatud heitkoguste ühikud asjaomasel perioodil enampakkumisele võrdsetes aastamahtudes.

- 2) Komisjon tagab, et taaste- ja vastupidavusrahastu jaoks ette nähtud lubatud heitkoguse ühikud, sealhulgas asjakohasel juhul eelmaksete tegemiseks kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikliga 21ca, müüakse enampakkumisel vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10 lõikes 4 sätestatud põhimõtetele ja korrale ning komisjoni määruse (EL) nr 1031/2010^[1] artiklile 24.
- 3) Euroopa Investeerimispank (EIP) on komisjoni määruse (EL) nr 1031/2010^[2] artikli 26 lõike 1 kohaselt määratud enampakkumisplatvormil käesoleva artikli kohaselt enampakkumisel müüdavate lubatud heitkoguse ühikute enampakkumise korraldaja ja annab enampakkumisest saadud tulu üle komisjonile.
- 4) Kõnealuste lubatud heitkoguse ühikute enampakkumisel müümisest saadud tulu käsitatakse sihtotstarbelise välistuluna Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikli 21 lõike 5 tähenduses.“

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

Artikkel 6

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

II LISA

Määruse (EL) 2021/241 V lisa muudetakse järgmiselt.

a) 2. punkti lisatakse järgmine alapunkt:

„2.12. Artiklis 21c [...] osutatud meetmed peaksid aitama tõhusalt kaasa liidu kui terviku varustuskindlusele, eelkõige energiavarustuse mitmekesistamise või fossiilkütustest sõltuvuse vähendamise kaudu enne 2030. aastat.“

Artiklis 21c [...] osutatud meetmete hindamisel selle kriteeriumi alusel, võtab komisjon arvesse **konkreetsed väljakutseid ja rahastust saadavaid lisavahendeid, mis on asjaomasele liikmesriigile kättesaadavad [...]. Komisjon võtab arvesse** järgmisi elemente:

Kohaldamisala

– kavandatud meetmete rakendamine peaks aitama **tõhusalt [...]** kaasa energiataristu ja -rajatiste parandamisele eesmärgiga rahuldada vahetuid nafta ja gaasi varustuskindluse vajadusi, eelkõige selleks, et võimaldada tarneallikate mitmekesistamist liidu kui terviku huvides,

või

– kavandatud meetmete rakendamine peaks aitama **tõhusalt [...]** suurendada hoonete **ja elutähtsa energiataristu** energiatõhusust, vähendada tööstuse CO₂ heidet ning suurendada biometaanit ja taastuvallikatest toodetud või vähese CO₂ heitega vesiniku tootmist ja kasutuselevõttu ning taastuenergia osakaalu,

või

– kavandatud meetmete rakendamine peaks aitama kõrvaldada energiataristu kitsaskohti, eelkõige rajades piiriüleseid ühendusi teiste liikmesriikidega, või toetama heitevaba transporti ja selle taristut, sealhulgas raudteed,

või

– kavandatud meetmete rakendamine peaks aitama **tõhusalt [...] kaasa** tööjõu ümberkvalifitseerimisele ja roheliste kutseoskuste omandamisele ning väärtusahelate edendamisele rohepöördega seotud oluliste materjalide ja olulise tehnoloogia puhul,

või

– kavandatud meetmete rakendamine peaks aitama tõhusalt kaasa energiaostuvõimetuse probleemi lahendamisele ja energianõudluse vähendamise stimuleerimisele,

ning

– kas artikli 21c kohased meetmed [...] on **kooskõlas asjaomase liikmesriigi jõupingutustega REPowerEU eesmärkide saavutamiseks, võttes arvesse juba vastu võetud nõukogu rakendusotsuses käsitletud meetmeid.**“

Hinne

A – suures ulatuses

B – mõõdukas ulatuses

C – väikeses ulatuses

- b) 3. punktis asendatakse osa, mis algab sõnadega „Hindamisprotsessi tulemusel ja hindeid arvesse võttes“ järgmisega:

„Hindamisprotsessi tulemusel ja hindeid arvesse võttes:

- a) vastab taaste- ja vastupidavuskava hindamiskriteeriumidele rahuldavalt,

kui 2. punkti kriteeriumide lõpphinne koosneb järgmistest hinnetest:

- kriteeriumide 2.2, 2.3, 2.5, 2.6 ja 2.12 puhul A

ja muude kriteeriumide puhul

- kõik A-d,

või

- B-sid ei ole rohkem kui A-sid ja C-sid ei ole;

- b) ei vasta taaste- ja vastupidavuskava hindamiskriteeriumidele rahuldavalt:

kui 2. punkti kriteeriumide lõpphinne koosneb järgmistest hinnetest:

- kriteeriumide 2.2, 2.3, 2.5, 2.6 ja 2.12 puhul muu kui A

ja muude kriteeriumide puhul

- B-sid on rohkem kui A-sid

või

- on vähemalt üks C.“

Ia LISA

Pärast määruse (EL) 2021/241 IV lisa lisatakse järgmine IVa lisa.

„Selles lisa sätestatakse meetodid artikli 21a lõikes 1 osutatud ning igale liikmesriigile kättesaadavate ja rahastust antavaks tagastamatuks rahaliseks toetuseks mõeldud vahendite eraldiste jaotus. Meetodis võetakse iga liikmesriigi puhul arvesse järgmist:

- rahvaarv;
- SKP pöördväärtus elaniku kohta;
- kapitali kogumahutuse põhivarasse hinnadeinflaator;
- fossiilkütuste osa sisemaises energia kogutarbimises.

Selleks et vältida vahendite ülemäärast koondumist:

- seatakse SKP pöördväärtusele elaniku kohta ülempiiriks 160 % liidu kaalutud keskmisest;
- seatakse SKP pöördväärtusele elaniku kohta ülempiiriks 55 % liidu kaalutud keskmisest, kui asjaomase liikmesriigi SKP elaniku kohta on üle 130 % EL 27 keskmisest;
- minimaalseks jaotusosaks määratakse 0,15 %;
- maksimaalseks jaotusosaks määratakse 13,80 %.

Jaotusalus, mida kohaldatakse artikli 21a lõikes 1 osutatud summa suhtes, ρ_i , leitakse järgmiselt:

$$\rho_i = \begin{cases} 0,0015 & \omega_i \leq 0,0015 \\ 0,138 & \omega_i \geq 0,138 \\ \omega_i - \frac{\omega_i}{\sum_i^{27-z-q} \omega_i} \left[\sum_{i=l}^z (0,0015 - \omega_i) - \sum_{i=i}^q (\omega_i - 0,138) \right] & 0,0015 < \omega_i < 0,138 \end{cases}$$

kus liikmesriigid $i-z$ on liikmesriigid, kes saavad kasu minimaalsest jaotusosast, ja liikmesriigid $i-q$ on liikmesriigid, kes saavad kasu maksimaalsest jaotusosast.

$$\text{kus } \omega_i = \frac{\tau_i + \mu_i + \psi_i}{3}$$

$$\text{kus } \tau_i = \frac{\sigma_{i,2021}}{\sum_{i=1}^{27} \sigma_{i,2021}} \text{ ja } \mu_i = \frac{\sigma_{i,2021} \times \frac{FFGIC_{i,2020}}{FFGIC_{EU,2020}}}{\sum_{i=1}^{27} \sigma_{i,2021} \times \frac{FFGIC_{i,2020}}{FFGIC_{EU,2020}}} \text{ ja } \psi_i = \frac{\sigma_{i,2021} \times \frac{GFCF_{i,2022Q2/2021Q2}}{GFCF_{EU,2022Q2/2021Q2}}}{\sum_{i=1}^{27} \sigma_{i,2021} \times \frac{GFCF_{i,2022Q2/2021Q2}}{GFCF_{EU,2022Q2/2021Q2}}},$$

$$\text{kus } \sigma_{i,2021} = \frac{pop_{i,2021}}{pop_{EU,2021}} \times \min \left\{ \frac{GGDP_{EU,2021}^{PC}}{GDP_{i,2021}^{PC}}; 1,6 \right\} \text{ liikmesriikide } i \text{ puhul koos } \frac{GDP_{i,2021}^{PC}}{GDP_{EU,2021}^{PC}} \leq 1,3 \text{ ja}$$

$$\sigma_{i,2021} = \frac{pop_{i,2021}}{pop_{EU,2021}} \times \min \left\{ \frac{GGDP_{EU,2021}^{PC}}{GDP_{i,2021}^{PC}}; 0,55 \right\} \text{ liikmesriikide } i \text{ puhul } \frac{GDP_{i,2021}^{PC}}{GDP_{EU,2021}^{PC}} > 1,3$$

Väärtuse leidmine⁷:

$pop_{i,2021}$ – 2021. aasta kogurahvastik (rahvamajanduse arvepidamine) liikmesriigis i ;

$pop_{EU,2021}$ – 2021. aasta kogurahvastik (rahvamajanduse arvepidamine) ELi 27 liikmesriigis;

$GGDP_{EU,2021}^{PC}$ – on ELi 27 liikmesriigi 2021. aasta kaalutud keskmine nominaalne SKP elaniku kohta (eurodes);

$GGDP_{i,2021}^{PC}$ – on liikmesriigi i 2021. aasta nominaalne SKP elaniku kohta (eurodes);

$FFGIC_{i,2020}$ – 2020. aasta fossiilkütuste osa sisemaises energia kogutarbimises liikmesriigis i ;

$FFGIC_{EU,2020}$ – ELi 27 liikmesriigi 2020. aasta kaalutud keskmine fossiilkütuste osa sisemaises energia kogutarbimises;

$GFCF_{i,2022Q2/2021Q2}$ – liikmesriik i 2022. aasta Q2 kapitali kogumahutuse põhivarasse hinnaindeksi (kaudne deflaator, 2015=100, omavääring, sesoonselt ja kalendaarselt korrigeeritud andmed) ning liikmesriik i 2021. aasta Q2 kapitali kogumahutuse põhivarasse hinnaindeksi (kaudne deflaator, 2015=100, omavääring, sesoonselt ja kalendaarselt korrigeeritud andmed) suhtarv;

$GFCF_{EU,2022Q2/2021Q2}$ – ELi 27 liikmesriigi kui terviku 2022. aasta Q2 kapitali kogumahutuse põhivarasse hinnaindeksi (kaudne deflaator, 2015=100, omavääring, sesoonselt ja kalendaarselt korrigeeritud andmed) ning ELi 27 liikmesriigi kui terviku 2021. aasta Q2 kapitali kogumahutuse põhivarasse hinnaindeksi (kaudne deflaator, 2015=100, omavääring, sesoonselt ja kalendaarselt korrigeeritud andmed) suhtarv.“

⁷ Kõik käesoleva määruse andmed pärinevad Eurostatist. Seisuga 20. september 2022 varasemate andmete puhul, mida kasutatakse käesoleva lisa jaotamispõhimõtete kohaldamiseks. Fossiilkütused hõlmavad tahkeid fossiilkütuseid, töödeldud gaase, turvast ja turbatooteid, põlevkivi ja õliliiwasid, naftat ja naftatooteid (välja arvatud biokütuse osa), maagaasi ja taastumatuid jäätmeid.

Rakendades meetodit artikli 21a lõikes 1 osutatud summa puhul, on tulemuseks iga liikmesriigi puhul järgmine osa ja summa.

Liikmesriik	Osa (%) kogusummast	Summa (tuh eurodes, jooksevhindades)
Belgia	1,41%	282 139
Bulgaaria	2,40%	480 047
Tšehhi	3,41%	681 565
Taani	0,65%	130 911
Saksamaa	10,45%	2 089 555
Eesti	0,42%	83 423
Iirimaa	0,45%	89 598
Kreeka	3,85%	769 222
Hispaania	12,93%	2 586 147
Prantsusmaa	11,60%	2 320 955
Horvaatia	1,35%	269 441
Itaalia	13,80%	2 760 000
Küpros	0,26%	52 487
Läti	0,62%	123 983
Leedu	0,97%	194 020
Luksemburg	0,15%	30 000
Ungari	3,51%	701 565
Malta	0,15%	30 000
Madalmaad	2,28%	455 042
Austria	1,05%	210 620
Poola	13,80%	2 760 000
Portugal	3,52%	704 420
Rumeenia	7,00%	1 399 326
Sloveenia	0,58%	116 910
Slovakkia	1,83%	366 959
Soome	0,56%	112 936
Rootsi	0,99%	198 727
EL 27	100,00%	20 000 000

“

II LISA

- (1) Määruse (EL) 2021/1060 II lisa punkti 4.2 lisatakse järgmine tekst:
„Viide: ühissätete määruse artikli 26 lõige 1 ja artikkel 26a“.
- (2) Määruse (EL) 2021/1060 V lisa punkti 3.1 lisatakse järgmine tekst:
„Viide: ühissätete määruse artiklid 14, 26, 26a ja 27“.
- (3) Määruse (EL) 2021/1060 V lisa punkti 3.1 joonealusesse märkuse 1 lisatakse järgmine tekst:
„¹ Kohaldatakse üksnes programmi muutmiste suhtes kooskõlas artiklitega 14, 26, and 26a [...]. Ümberpaigutamised ei mõjuta liikmesriigile ette nähtud rahaliste assigneeringute igaaastast jaotust mitmeaastase finantsraamistiku tasandil. “